

**De wet consultatie- en bijstandsrecht
van 13 augustus 2011:
pleidooi voor een constructieve
toepassing**

Tom DECAIGNY i.s.m.
Paul DE HERT en Maarten COLETTE

P.M.: EHRM-rechtspraak geen toeval

EHRM (GC) 27 november 2008:

- past in evolutie EHRM-rechtspraak
- heel krachtig signaal
- bevestiging en verfijning in latere rechtspraak

voldoet de wet van 13 augustus 2011?

nu: invulling, constructieve aanpak

reactie - beperkt

- verhoortechnieken: misleiden? (misleidende belofte, misleidende mededeling)
- 'druk' na beroep op zwijgrecht – zie EHRM 24 september 2004, *PISHCHALNIKOV t. Rusland*
- waarom 'spelen met categorieën'?
- *nutteloze wet* – sanctie - EHRM

artikel 2bis, § 2, tweede tot vierde lid, Voorlopige hechteniswet

De bijstand van de advocaat heeft uitsluitend tot doel toezicht mogelijk te maken op:

- 1° de eerbiediging van het recht zichzelf niet te beschuldigen en de keuzevrijheid om een verklaring af te leggen, te antwoorden op de gestelde vragen of te zwijgen;
- 2° de wijze waarop de ondervraagde persoon tijdens het verhoor wordt behandeld, inzonderheid op het al dan niet kennelijk uitoefenen van ongeoorloofde druk of dwang;
- 3° de kennisgeving van de in artikel 47bis van het Wetboek van strafvordering bedoelde rechten van verdediging en de regelmatigheid van het verhoor.

De advocaat kan **onmiddellijk** in het proces-verbaal van het verhoor melding laten maken van de schendingen van de in het derde lid, 1°, 2° en 3° vermelde rechten die hij meent te hebben vastgesteld.

Min.v.Just. - Senaatscommissie

De rol die in voorliggende tekst aan de advocaat wordt toebedeeld is wel actief. De advocaat kan tijdens het verhoor opmerkingen maken, bijvoorbeeld dat de gestelde vraag te suggestief is. Dat zal dan genoteerd worden in het proces-verbaal. De politiemann krijgt dan ook de mogelijkheid zijn vraag anders te formuleren. Indien men daarentegen de tussenkomst van de advocaat laat plaatsvinden op het einde van het verhoor, kunnen dergelijke zaken niet meer worden rechtgezet. De actieve bijstand mag echter niet escaleren, zodat duidelijk moet worden omschreven over welke zaken de advocaat opmerkingen mag maken. (...)

waarom een constructieve houding?

waarheidsvinding, efficiëntie en rechten van verdediging geen tegenpolen

constructieve opstelling: advocatuur

- tijdig ter plaatse (ev. permanentie)
- respect voor dynamiek verhoor
- waakzaam voor belangenconflicten
- contact gekozen raadsman via permanentie
- volwassen gebruik van de toegang tot een verdachte tijdens politiedetentie (Cass. 15 december 2010 - Borremans)
- doordacht gebruik van mogelijkheid opmerkingen te formuleren m.b.t. voorlopige hechtenis

constructieve opstelling: politie/OM/OR

- loyaal in registratie, oproeping en verwittiging
- pragmatisch m.b.t. (duur van) voorafgaandelijke consultatie
- pragmatische benadering *tussentijds overleg* en de controle van de registratie
- pragmatisch m.b.t. tussentijdse consultatie (i.h.b. bij voorleiding OR)
- bijstandsrecht buiten strikt kader wet 13 augustus 2011
- cautie recht verhoor uit te stellen voor consultatie

audiovisueel verhoor

- geen volwaardig alternatief voor bijstand
- wel belangrijke garantie
van belang voor afstand!